

Deregulering van nieuwe GGO technieken

De EU-regels voor GGOs staan sterk onder druk na een jarenlange lobby van de biotech-industrie. De Europese Commissie maakt inmiddels plannen om nieuwe gentechnieken zoals CRISPR-Cas (oftewel genome editing technieken) vrij te stellen van de EU-regels voor GGOs. Concreet wil dat zeggen dat GGOs zonder checks op effecten voor gezondheid en milieu op de markt kunnen komen. Als dit plan doorgaat zal er ook niet langer sprake zijn van keuzevrijheid voor de consument.

Zo'n voorstel tot deregulering zou een [belangrijke uitspraak van het Europees Hof van Justitie](#) van 2018 teniet doen. Toen bepaalde het Hof dat ook producten van genome editing GGOs zijn, en dus onder de GGO-regelgeving van de EU moeten vallen. Hoofdredeën zijn dat deze nieuwe technieken geen "history of safe use" hebben, en dat een deregulering van de technieken de milieu- en gezondheidsbescherming aantast, en tevens ingaat tegen het voorzorgsprincipe.¹

Bedrijven en GGO-ontwikkelaars [dringen al jaren aan](#) op deregulering van deze technieken bij de Europese Commissie. Daarnaast ontwikkelde de biotech-industrie [een PR-strategie met als titel "Embracing Nature"](#), met als doel de bevolking en besluitnemers te overtuigen dat organismen gemaakt met technieken als CRISPR ook in de natuur of op het veld hadden kunnen ontstaan. Sinds de uitspraak van het Europees Hof [heeft de biotech-industrie haar lobby-campagne voor deregulering geïntensiveerd](#) en eist een verandering van de EU GGO-wetgeving. De lobby wordt gevoerd door enerzijds grote zadenbedrijven als Bayer en BASF. Maar daarnaast zijn er een aantal (nieuw opgezette) lobbyplatforms (EU-SAGE, een TaskForce van denktank Re-Imagine Europa, en de European Plant Science Organisation EPSO), waarin GGO-ontwikkelaars aan onderzoeksinstituten actief zijn, die pretenderen "de wetenschap" te vertegenwoordigen. Een [recent rapport van de Groenen](#) in het EP keek naar de belangenconflicten die deze onderzoekers/lobbyisten vaak hebben.

Corporate Europe Observatory, samen met [milieugroeperingen, consumenten, boeren, de biologische sector](#), net als [wetenschappers](#) en de [gentech-vrije voedselbedrijven](#) willen juist dat de GGO-regels in stand blijven en versterkt worden, en dat keuzevrijheid gegarandeerd blijft. De EU moet ook investeren in detectiemethoden om die keuzevrijheid te kunnen garanderen.

---

¹ Dezelfde bedrijfslobbies probeerden ook al het voorzorgsprincipe te ondermijnen dmv de introductie van een [zelfbedacht "innovatieprincipe"](#), wat ze lukte met behulp van de Nederlandse regering.

In 2021 tekenden 162 organisaties [deze brief tegen deregulering](#) aan commissaris Frans Timmermans. De biologische sector legt haar standpunt over de technieken [hier uit](#). Een [petitie vanuit onder meer de biologische sector](#) haalde 420.000 handtekeningen op tegen deregulering van nieuwe GGO's. Commissaris Kyriakides weigert tot nu toe tijd te maken om deze petitie in ontvangst te nemen.

De [Europese koepel van consumentenorganisaties BEUC](#) vindt dat organismen geproduceerd door middel van genome editing technieken moeten worden gereguleerd als GGO's, en dus getest op veiligheid en geëtiketteerd.

Er zijn inmiddels ook vele analyses en rapporten verschenen over [de risico's van deze technieken](#) en waarom deze dus als GGO's gereguleerd moeten blijven.

Ook wordt gewezen op het negatieve effect van [toenemende macht van bedrijven door patenten](#) op genome edited gewassen.

Vooringenomen beleidsproces door DG SANTE

In 2019 vroegen de EU lidstaten aan de Europese Commissie (DG SANTE) om een 'studie' naar de status van genome editing technieken. Deze werd, [na een zeer onevenwichtig proces](#), gepubliceerd in april 2021. Deze 'studie' vormt de basis voor het werk van DG SANTE op dit gebied. Een kritiek op de manier waarop de studie tot stand kwam [is hier](#).

Na de Europese verkiezingen van 2019 lanceerden commissarissen Frans Timmermans en Stella Kyriakides de EU Green Deal. Vooral vanaf dat moment begon de hernieuwde PR-campagne van de industrie om GGO's van genome editing technieken neer te zetten als onmisbaar voor de doelen van de Green Deal, bijvoorbeeld voor pesticidenreductie of weerbaarheid tegen klimaatverandering. De Commissie [legitimeert](#) de dereguleringsplannen ook volledig vanuit het geloof dat genome editing bij gaat dragen aan duurzamere landbouwpraktijken.

Recent zijn kritische artikelen en rapporten verschenen over de voordelen die GGO-ontwikkelaars toeschrijven aan deze technieken ([Alison Wilson](#) ; [Hüdig et al](#) ; [FOEE over de beloften van pesticidenreductie](#) ; [rapport door de Groenen in het Europees Parlement: "Gene Editing Myths and Reality"](#)).

Een reeks consultaties vond plaats in 2021 en 2022. Deze consultaties dragen bij aan de impact assessment die de Commissie moet uitvoeren. 39 organisaties leverden zware kritiek op dit consultatieproces van DG SANTE, in [deze brief van oktober](#) 2022.